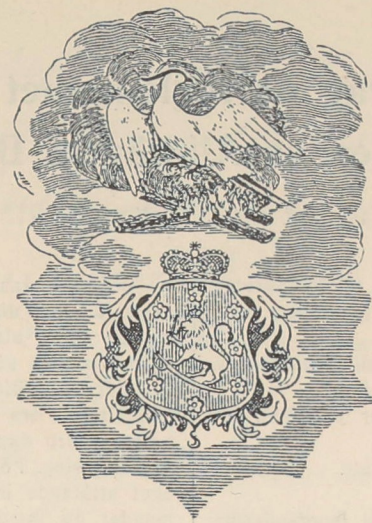

Uttäckning på årliga inträdesavgif-
ten i Städersnas Allmänna Brandstods bolag
för gården N:o 235 i fjärde kvarteret af Kristine-
stad tillhörig ejendommen Matti & Lars.

Årlig avgift i finska mark	Årlig avgift i svenska mark	Årlig avgift i svenska mark	Årlig avgift i svenska mark	Årlig avgift i svenska mark
8000	Huset N:o 1, 2 och 3 till 5 ^{te} Klassen	6 20		
	För närhet till huset N:o 4 ökas avgiften med 20%	1 24		
	För eldfarlig inrättning i Boken ökas avgiften med 10%	74		
	Summa	8 18		65 48
1000	Huset N:o 4 till 5 ^{te} Klassen	7 20		
	och eldfarlig inrättning	7 20		
	För närhet till huset N:o 1, 2 och 3 ökas avgiften med 20%	1 24		
	Summa	15 64		7 70
Summa 9000	Summa årlig inträdesavgift	23 82		73 14
	Härförinnan inbetalte försäkringsavgiften godtgörande			48 89
	Återstår årlig inträdesavgift att erläggas i sin			25 99
	Summa			72 88
	Kristinestad den 31 December 1912			
	<i>[Signature]</i>			
	Inträdesavgiften inbetalad den 17 Januari 1913			
	<i>[Signature]</i>			
	818 8 826			
	818 566 252			
	1126 60			

Stämpelskatt Fmk :

Försäkringstagaren uppmärksamgöres
på att, om den försäkrade egendomens
värde är större än det i försäkrings-
brevet angifna, är försäkringstagaren
själfassuradör för skillnaden mellan hu-
sens faktiska värde och deras försäk-
ringsbelopp. Se §§ 20 och 34 i bol-
reglemente.

BRANDSTODSFÖRENINGEN

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 32196 till försäkring emot brandskada, åskslag
och explosion, för ett värde av Tjuguniotusen tvåhundra
(29,200) finska mark, nedannämnda byggnader
å gården N:o 235 i 4de kvarteret av staden
Kristinestad vilken gård tillhör
ejendommen Matti & Lars,

samt fastställer årliga inträdesavgiften därför
till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:
För huset N:o 1, 2 och 3 värt 34,600 (försäkrat för 26,600 mark, till 217.59
N:o 4 3,600 2,600 17.73
N:o 5 3,600 2,600 17.73

Nutidsvärden:

N:o 1, 2 och 3 - Totalt 51,900
" 4 " 5,400

Summa årlig avgift i finska mark 235.32 penni. 1126.60

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränkningar, som det för
Städersnas Allmänna Brandstodsbolag i Finland den 27 oktober 1885 utfärdade reglemente
samt de den 17 december 1891, den 11 november 1897, den 4 oktober 1900, den 15 oktober
1903, den 28 juli 1909 och den 17 augusti 1915 däri fastställda ändringar bestämma, att
vara gällande från klockan 6 e. m. den 17 i denna månad. varemot det
för egendomen tidigare under N:o 32196 utfärdade brandbrevet annulleras.
Helsingfors, den 24 november 1912.

Direktionen.

[Signature]
N:o 32196.

[Signature]
Din exemplar.

Utdrag ur reglementet för
Brandstodsföreningen Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Fastställt den 17 augusti 1915.

§ 3. Bolaget antager, med nedannämnda undantag, till försäkring:
1) hus och byggnad inom Finland, belägna i stad eller köping med ordnat byggnads- och brandväsende;

2) stadskommun tillhörig byggnad, belägen i omedelbar närhet av staden och uppförd i enlighet med dess byggnadsordning;

3) det, som i försäkrat hus finnes tak-, golv- eller väggfast, inbyggd eller inmurad; samt

4) till försäkrat hus hörande port, plank eller staket.

Däremot antages icke till försäkring:

1) förfallet hus samt byggnad, som till följd av sitt byggnadssätt är synnerligen eldfarlig;

2) teaterhus ävensom byggnad, inrymmande i högre grad eldfarlig inrättning;

3) industriell inrättning, där ej särskild anledning till försäkringsbeviljande anses förekomma; samt

4) maskiner av vad slag de vara må ävensom orgelverk i kyrka.

§ 5. Vidtager försäkringshavare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, även utan att föreskriven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknat från den dag berörda anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshavare att, såframt han därefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförförtvänt anmäla.

§ 6. För den del av det egendom åsatta värdet, som icke blivit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinrättning försäkras, men befinner den därstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, in-teckningshavares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgat.

§ 9. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ovannämnda handlingar blivit till honom inlämnade, ej allenast på stället övertyga sig om att beskrivning och plan-teckning äro med verkliga förhållandet överensstämmande, samt rätta möjligen förefunna oriktigheter, utan ock föranstalta om värdering av egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnen och arbeten av ifrågakomma slag ävensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och avkastning kunna utöva på dess värde, därvid får tagas i beräkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jämna tiotal mark i beskrivningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör varderas åsikt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som av agenten biträdes.

För varje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän envar av direktionen fastställt arvode, som erlägges av försäkringstagaren.

Till förrättande av de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i varje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvurne, vilka för ett år i sänder väljas av de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, varvid de väljandes röster beräknas efter huvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter därom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon av dem jävig, eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon av suppleanterne.

§ 10. Är egendom, som till försäkring anmäles, belägen på landet, skall den i § 9 omförmålda syn och värdering i närvaro av agenten fordarsammast verkställas av två av denne utsedda sakkunniga och trovärdiga personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen envar av försäkringstagaren arvode till av direktionen fastställt belopp samt dessutom skäligen resekostnadsersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det av värderingsmännen egendomen åsatta värdet, bör dess bestämmande, där ej annan överenskommelse träffas, överlämnas åt skiljemän. Vill försäkringstagare av slikt förmån sig begagna, anmäla därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del av förrättningsmännens utlåtande och uppgive inom åtta dagar därefter de skiljemän han utsett, varefter det åligger agenten, att då försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härom hos direktionen anmäla.

Skiljemännen tillsätts sålunda, att direktionen, själv eller genom vederbörande agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sålunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Förena sig icke minst tre av de först utsedda skiljemännen i valet av ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad härtill en av dem, å vilka de väljandes röster fallit.

Skiljemännen, vilka sammanträda å det ställe där den till försäkring anmälda egendomen finnes, skola vara sakkunniga, välkända och på orten bosatta ojäviga män; dock att, där lämplig ordförande icke å orten finnes, på annan ort bosatt person må härtill utses.

Skiljedomen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträdande och vem densamma skall drabba, länder till efterrättelse utan rätt för parterna att densamma klandra.

§ 12. Sedan värdering av den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning av den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskilt för varje byggnad anteckna den inträdesavgift, som av försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansöknigen, skall han till agenten emot kvitto inbetala ett års inträdesavgift, om vars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarna sändas därefter av agenten jämte eget utlåtande inom tre dagar till direktionen, vilken slutliga bestämmandet av inträdesavgiftens belopp jämväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrivning, förutom vad uti tillämpliga delar ovan stadgats, särskilt för varje hus, upptaga och innehålla uppgift jämväl om beskaffenheten av därstädes uppställda maskiner ävensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som därefter till besiktningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besiktning och värdering gäldas av sökanden.

§ 17. Har direktionen av en eller annan orsak nedsatt inträdesavgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlämnas, vad han till agenten inbetalt utöver det av direktionen fastställda beloppet. Är åter avgiften av direktionen förhöjd, skall sökanden, därest han det oaktat vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som därtöförmå ej må utgiva försäkringsbrevet.

Astundar försäkringssökanden från bolaget avgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, av direktionen fastställda förhöjning av inträdesavgiften, vare därtill berättigad, men give sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgivna egendomen upphör. I detta fall ävensom då ansökt försäkring av direktionen icke bifalles, återfår sökanden den emellertid inbetalta inträdesavgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, däribland även från erläggandet av tilläventyrs under försäkringstiden utskrivna extra avgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen av den dag, då avgiften till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra avgifter, föranledda av brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det av värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet av direktionen slutligen avgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgivits; åliggande det likväl försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för varje särskild ort bestämma och vilken bör ingå uti det i § 12 omförmålda kvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det av direktionen antagna beloppet, även om direktionens beslut icke blivit försäkringssökanden delgivet.

Underlåter försäkringssökande att erlagga den av direktionen bestämda förhöjning å inträdesavgiften, åtnjute så länge underlåtelsen varar försäkringsrätt endast i det förhållande, vari det inbetalda beloppet står till den av direktionen fastställda inträdesavgiften.

§ 19. Därest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles, åtnöjes med den av direktionen fastställda inträdesavgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna avgift av sökanden till agenten inbetalts, då jämväl försäkringsbrevet till honom utgives.

§ 20. Har i bolaget försäkrat hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd av på orten inträd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförmödenheter fått högre värde än det, var till det är försäkrat, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning av husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet av den förhöjda avgift, som därvid kan ifrågakomma, förfares på sätt angående nytt försäkringsmeddelande är stadgat.

§ 21. Nedsättning av försäkringsbeloppet jämte motsvarande nedsättning av avgifterna beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda villkor, som om han, efter vad i § 28 stadgas, avginge ur bolaget för den del av värdet, vilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshavarens bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende av ägarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning av åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd av ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mån under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, där han med nedsättningen icke åtnöjes, överlämna sakens prövning och avgörande åt skiljemän, såsom i § 11 är sagt.

§ 22. Har annan förändring i försäkrat hus eller uti dess granskning skett av den beskaffenhet, att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda till förhöjning eller nedsättning av inträdesavgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, vars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller därutöver. Nedsättning av avgiften sker likväl endast på försäkringstagarens därom gjorda anhållan.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig hantering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för vilket densamma är anlagd och vilket vid för-

N° 32196.

Ans. den 18 / X 19 21

N° 32196

Försäkringsförsäkring:

Till försäkring uti Brandstodsföreningen Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, anmäler under-tecknad härmed ålbygggnaden å sin egande gård och tomt N° 236, i fjärde kvarteret af Kristinestad, vilka ålbygggnader här förinnan äro i benämnde bolag, under N° 32196, till försäkring emot eldskada antagne, men nu genom stegrade material och arbetskostnader, erhållit högre värde.

Tomten innehåller 913,6 kvadratkilometer i arealvidd; dess nordvästra sida är 57,66 meter och begränsas af stadens tomtlinje, nordöstra sidan är 16,03 meter och östra sidan 26,72 meter, emot Västeralinggatan, som är 5,6 meter bred, (Norra kvarnbergsgat) och västra sidan 42,16 meter emot tomt N° 236; har ej brunn på tomt men två vattentvika brunnar finnes i närheten samt är försedd med följande brandredskap: en portativ slang-spruta, två brandstegar, två brandhakar och två branddämpare.

Värde i mark	Ålbygggnaderna, som till försäkring anmäles och vilkas läge, tidigare inlämnad plan-teckning, närmare utvisas, äro följande:	Värde i mark
Tidigare Ålbygggnad Försäkrad ålbygggnad Värde:		Ålbygggnad Försäkrad Värde:
8000 51900	N ^o 1, 2 & 3. oförändrat: $(23,1 \times 5,34) + (7,65 \times 3,6) \times 3,5 = 576,6 \text{ m}^2 \text{ å } 60 \text{ mk}$	34600 51900
1000 5400	N ^o 4. oförändrat: taket af afstoppelt. $8,61 \times 5,20 = 44,7 \text{ m}^2 \text{ å } 80 \text{ mk}$	3600 5400
9000 57300	Summa mark	38200 57300
8000 51900	Sammandrag af förestående värden:	34600 51900
1000 5400	Huset N ^o 1, 2 & 3.	3600 5400
9000 57300	— " — N ^o 4.	38200 57300
	Summa mark	

utan afsean upptagna till försäkring anmälda hus, finnes ej någon annan byggnad på tomt. Med undantag af en mindre budstuga (B) finnes varken på tomt eller i dess närhet någon eldfarlig inrättning. Å tomt och i dess närhet finnes några lemniga lufträd.

Kristinestad, den 14 November 1921.

Matti Hargu
sjöman

Sålunda berättigat och värderat samt att
den i instrumentet upptagna brandred-
skap, finnes på stället att tillgå och är i
behörigt skick, intyga:

Kristinestad, den 14 November 1921.

O. A. Ståhle.

F. L. Wikuri

N. A. Gabrielsson

Emot värderingen är ej något att anmär-
ka, bekräftar:

Kristinestad, den 14 November 1921

O. A. Ståhle.

Udräkning på årliga inträdesavgiften i Brand-
stadsföreningen Städernas Allmänna Brandstods-
kolag, för gården N° 235 i fjärde kvarteret
af Kristinestad, tillhörig: Sjömannen
Matti Hargu.

Safghänsade förvärdning beloppet i mark.	N ^o 1.	N ^o 14.	Afgift för 1000 mark brandstods- kolag.	Arlig inträdes- avgift		Arlig inträdes- avgift	Arlig inträdes- avgift
				mark	mark	mark	mark
26,600	8000:— 34,600:— 26,600:—	1000:— 3600:— 2600:—		6	20		
	Huset N ^o 1, 283 till 5 ^{te} klassen			1	24		
	För närhet till huset N ^o 14, ökas afg. med 20%			7	44		
	För eldfarlig inrättning i huset B, ökas afg. m. 10%			—	74		
	Summa			8	18	217	59
2600	Huset N ^o 14 till 5 ^{te} klassen			6	20		
	För närhet till huset N ^o 1, 283 och eld- farlig inrättning i huset B, ökas afg. m. 10%			—	62		
	Summa			6	82	17	73
Summa 29,200	Summa årlig inträdesavgift			—	—	235	32

Kristinestad, den 14 November 1921.

O. A. Ståhle

Inträdesavgiften inbetalt den 17 November 1921.

O. A. Ståhle.

Sam.

* Emedan försäkringsbeloppet (understiger 4000 mk.
bibehålles den tidigare skningsprocenten oförändrad.
2.4

säkringen uppgivits anmäla därom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, vilken prövar om förändringen kan medgivas och om den bör föranleda till förhöjning av inträdesavgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet av förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlägga för varje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskriven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i avgift, som i följd av förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda av densamma försäkras, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämväl i förekommande fall föreskriva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkrat hus obehörigen tillkommit och prövas vara vådlig, vid äventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blivit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka över efterlevnaden av ovan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagives eller han om densamma eljes erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsavgiften som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, vars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbars, nödigt antal stegar ävensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus av flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig hantering bedrives ävensom lägenhet på landet, varest ria finnes på mindre än etthundra alnars avstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter prövning avvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare av gård, vars åbyggnad består av större och dyrbarare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggd, ävensom egare av fabrik att anskaffa verksammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten av den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite av högst etthundra mark för anskaffandet av den sålunda nödig ansedda redskap, om vars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om avgifterna i § 31 föreskrives och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande därav, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, vilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, varvid även de förändringar, vilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag av eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas vart tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning vart tredje år, i stad av vederbörande agent med biträde av de i § 9 omförmälda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. ävensom på landet av två utav agenten utsedda sakkunniga och trovärdiga personer i närvaro av agenten. Besiktningen och instrumentet däröver skall omfatta även den del av egendomen, vilken möjligen efter senaste syn blivit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, vilka kunna påkalla avgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola även därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör av agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, var till omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall av husegare till agenten samt vardera biträdet erläggas av direktionen fastställt arvode ävensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgivningar oförändrat, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsavgiften, må agenten för varje ark av instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa avgifter må, i händelse av tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, varå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del därav, give genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han därhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärade, eller att samtliga inteckningshavare givit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, varefter han avgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I vardera fallet är han för hela den återstående tid, varunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsavgift ävensom de extra avgifter, vilka till följd av under samma tid eller därförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder övergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkrat hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmäles upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada avgår han endast för den del av försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesavgift, som, sedan detta reglemente trätt i gällande kraft, blivit försäkringstagare påförd, skall av honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträtt, inberäk-

nat. Förhöjning å förut fastställd inträdesavgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsavgifter, inberäknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrivna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan avseende å tiden då de inträtt eller antalet av de inträdesavgifter, som av dem inbetalts, skyldige att erlägga extra avgift intill dess reservfonden uppbörings till sagda belopp. Denna extra avgift utgår efter behov årligen med antingen fulla eller halva beloppet av ett års inträdesavgift.

Ej må mer än ett års inträdesavgift under samma kalenderår delegare avfordras; ej heller inträdesavgift hos honom uttagas de år, då hel extra avgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då halv extra avgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång avbörda sig avgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för vad sålunda överbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmälda avgifter skola, med undantag av inträdesavgiften för första året, varom särskilt är stadgat, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i övriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för gott finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att avgift inom förfallotiden inbetala, varde densamma förhöjd med fem procent av dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försumliga i den ordning, som om utmätning av utskylder och allmänna avgifter är särskilt stadgat; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehavare sakna all tillgång till den förfallna avgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande inteckningshavare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del av exekutors bevis över utmätningen eller ock blivit om samma utmätning av exekutor underrättade, inbetala den oguldna avgiften med sex procents ränta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del av avgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller inteckningshavare medels åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning av det bristande vinner försäkrings bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, evad skadan är försäkrad genom själva branden, eller åtgärder vidtagna för densammas släckning eller hämnande, ävensom skada i följd av åkslag eller explosion, även där antändning icke egt rum. Ersättning utgives likväl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens krut- eller patronförråd eller dess upplag av andra explosiva ämnen, eller om den orsakats av krig, fiendtligt infall, uppror, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning av så stor del av alla honom påförda men ännu ej erlagda avgifter, som motsvaras av den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, vilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan avlämna skriftlig uppgift på allt, som av den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, varjämte det åligger agenten att forder-sammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närvaro förrättas av de i §§ 9 och 13 omförmälda värderingsmän. Över förrättningen, varvid den brandskadade själv eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomtens, beskaffenheten av brandskadan därstädes samt beloppet av den brandskadeersättning, som bör av bolaget utgivas för varje särskild del av åbyggnaden. Detta instrument jämte en noggrann berättelse över branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens avslutande insända till direktionen, vilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och över bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshavarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkrat hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, övertager bolaget vad av husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläventyrs kvarblivit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshavare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och kallare kvarstå i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke gives, än vad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som av försäkrat hus efter branden kvarblivit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, vilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, vadan alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgives, erhållit motsvarande förhöjning av försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgivare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besiktningsmännens utlåtande och värdering, skall där ej överenskommelse annorlunda träffas, saken av den missnöjda hänskjutas till prövning och avgörande av skiljemän; dock åligger det den brandskadade, i händelse han av en slik förmän vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Skiljemännen, vilka tillsätts på sätt uti § 11 är stadgat, sammanträda å brandstället och pröva saken i de delar, däri missnöje emot

förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom vad i sista stycket av nämnda paragraf är sagt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskriva, men för övrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och avgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjda underkasta detsamma prövning av domstol, eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ense, av skiljemän på sätt i § 11 är sagt; försäkringstagaren även obetaget att hänskjuta saken till avgörande av bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningsarna efter branden skola av den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blivit slutligen avgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än vad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, have förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns prövning.

Vid enahanda äventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten av sin till agenten lämnade uppgift om lämningsarna efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för övrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed avlägga, vid förenämnda påföljd om han undandrager sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift avsiktligt utelämnats gottgöra försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet därav.

Alla de lämningar efter branden, vilka enligt besiktningsmännens utlåtande eller skiljemännens dom skola av bolaget övertagas, varde därefter fordresammast på fördelaktigaste sätt försålda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blivit i föreskriven ordning slutligen fastställt, skall detsamma så fort ske kan och senast inom två månader därefter till betalning utanordnas, och må därvid avdrag ske för till äventyrs oguldna inträdes och extra avgifter med iakttagande därav, att, i händelse avgifter för två eller flere år sålunda på en gång erläggas, försäkringstagaren tillkommer fem procents årlig ränta å den del av förenämnda avgifter, som icke till betalning förfallit.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälta, må medel för ändamålet av direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begivande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshavare när styrkt blivit, att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock inteckningshavaren medgivit summans lyftande. I motsatt fall innehålles vad emot den in-tecknade fordran svarar, vilket till in-teckningshavaren utgives, därest icke jäv emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols avgörande ankommer. Är in-teckningshavarens vistelseort eller han själv okänd, eller uppehåller sig in-teckningshavaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshavaren eller den honom företräder utgiva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund av laga kraft vunnit utslag kan komma att honom åligger. Av den brandskadades bestämmande och begäran beror i varje särskilt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i vilket senare fall medlen av-sändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen övertygas att hava uppsåtligt anlagt den brand, varigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, have för-verkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir för-vunnen att hava genom grov och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därifrån vunnit befrielse, eller ock avlidit före dess avläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgivas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, varigenom han av en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts prövning.

Har försäkringshavare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hava av direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som därefter övergått egendomen, i följd av sagda förändring uppkommit, have förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med in-teckning besvärat, njute in-teckningshavaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, gottgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest

bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles av annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse in-teckningshavare lagligen övertygats om att hava själv anlagt eller genom grov vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare även han förlustig dylik rätt till gottgörelse ur brandskadeersättning.

För vad bolaget i dessa fall till in-teckningshavaren utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshavaren.

§ 60. I varje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, vilka antagas av bolagsdelegarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant avseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, varefter rösterna vid valet beräknas efter huvudtalet samt den, vilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial av direktionen. Bemålde bolagsdelegare avlöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna överenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delegarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ovan är sagt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhavandet av den honom anförtrödda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan även direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att av bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrivna avgifter enligt av direktionen tillställda debetsedlar, vilka, efter fulljord betalning, kvitterade till den betalande av-lämnas. I början av varje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik förteckning över desamma i två exemplar, av vilka det ena därefter till agenten återsändes, försett med kassörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering av September månads uppbörd åligger det agenten, vid äventyr av egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra avgifter än den inträdesavgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning av förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla övriga avgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen avlämnar då till dem en skriftlig berättelse över förvaltningen under det år, varom fråga är, jämte det av kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; var-utom direktionens protokoll och diarium samt alla de handlingar för övrigt, vilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem till-handahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att av dem an-hålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp av revisorerne åska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skrift-ligen framställa de anmärkningar, vartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon av direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stånde honom fritt att, även om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till prövning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen in-lämna sina påståenden, vilka därefter av direktionen, jämte egen för-klaring, överlämnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, vartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Har antalet löpande försäkringar minskats till ettusen eller därunder eller har det sammanräknade beloppet av den försäkrade egendomens värde nedgått till femtio miljoner mark eller därunder, och varder ej försäkringarnas antal och värde inom ett år uppbringat över förenämnda belopp, skall bolaget upplösas och likvidation verk-ställas.

Har bolaget lidit förluster, för vilkas ersättande, utöver reserv-fonden, extra avgift, motsvarande ett års inträdesavgift, måste under tjuu år eller längre tid av delägarena erläggas, ankommer det å bo-lagsstämma att besluta, huruvida bolaget skall fortfara med sin verk-samhet eller upplösas. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej i verkställighet, där ej vid en följande bolagsstämma för detsamma av-givits minst två tredjedelar av de i frågans behandling deltagande bo-lagsmännens röster.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöra bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brand-skada, som före upplösningen timat.

Fördelning av tilläventyrs uppkommen behållning skall ske i för-hållande till de för var delägare då uppdebiterade inträdesavgifter.

omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan medgifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlägga för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämväl i förekommande fall föreskrifva hus-egare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och pröfvas vara vådlig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbar, nödigt antal stegar äfvensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivnes äfvensom lägenhet på landet, hvarstia finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangpruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbarare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utronande därpå, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmälda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedda, sakkunniga och trovärdiga personer i närvaro af agenten. Besiktningen och instrumentet däröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare till agenten samt hvartdera biträdet erläggas af direktionen fastställt arvode äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del därpå, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han därhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga inteckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller därefter inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmäles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädit i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträdd, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsafgifter in-

beräknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträdd eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppböringsats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behöf årligen med antingen fulla eller halva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbörda sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmälda afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfalltiden inbetala, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämte denna förhöjning, utmätt hos den försumliga i den ordning, som om utmätning af utskylder och allmänna afgifter är särskildt stadgadt; dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättsinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förklarad, därest icke vederbörande inteckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den oguldna afgiften med sex procents ränta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller inteckningshafvare medelst åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är förorsakad genom själfva branden, eller åtgärder vidtagna för densammas släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven där antändning icke egt rum. Ersättning utgifves likal icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens krut- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosiva ämnen, eller om den orsakats af krig, fientligt infall, uppror, eller bombardemang, dock frikallas egaren i dessa fall från utbetalning af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan aflämnas skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarjämte det åligger agenten att födersammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närvaro förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmälda värderingsmän. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade själf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomt, beskaffenheten af brandskadan därstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jämte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att densamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att där grundmurar och källare kvarstå i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, hvadan alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgifves, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgifvare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Ätnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besiktningsmännens utlåtande och värdering, skall, där ej öfverensenskommelse annorlunda träffas, saken af den missnöjda hänskjutas till pröfning och afgörande af skiljemän; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Skiljemännen, hvilka tillsättas på sätt uti § 11 är stadgadt, sammanträda å brandstället och pröva saken i de delar, däri missnöje emot förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada

bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjda underkasta detsamma pröfning af domstol eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ense, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningsarna efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningsarna efter branden. Är han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandrager sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktigen utelämnats, godtgöra försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet därpå.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningsmännens utlåtande eller skiljemännens dom skola af bolaget öfvertagas, varde därefter fordressammast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter. Härvid iakttages att, där afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med in-teckning till säkerhet för fodran besvärad, eller ock in-teckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den in-tecknade fodran svarar, hvilket till in-teckningshafvaren utgifves, därest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är in-teckningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehåller sig in-teckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnit utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsåtligen anlagt den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därifrån vunnit befrielse, eller ock aflidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat å saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med in-teckning besväradt, njute in-teckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse in-teckningshafvare lag-

ligen öfvertygats om att hafva själf anlagt eller genom grof vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till in-teckningshafvaren utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelägarna i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemålde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelägarnes förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delägarna, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelägarna i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande aflämnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena därefter till agenten återsändes, försedt med kassörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jämte det af kamreraren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diaries samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne äska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stände honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, öfverlämnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeståndets nedgång sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio miljoner mark eller därunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras, ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, därest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdas af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöra bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.